

Posudek na diplomovou práci Václava Adamce

Práce „Politické myšlení V.Klause a jeho odraz v politické praxi“ je poměrně rozsáhlým pokusem vyrovnat se politologicky z určitého záměrně zvoleného hlediska s politickým jednáním druhého českého prezidenta. Není to přístup běžný, protože tu nejde o povrchní novinářské srovnávání názorů a činů, ale o promyšlenou koncepční analýzu. Autor také zdůrazňuje, že mu nejde o psychologický portrét osobnosti, ale o analýzu problému, v jakém vztahu je to, co V.Klaus říká a píše, s tím, jaká je politická praxe jeho osobně či institucí státní správy, v jejichž čele stál nebo stojí. V úvodu jsou vysloveny určité hypotézy, které mají být nakonec zodpovězeny. Je jich šest a samozřejmě mohly být také zformulovány poněkud jinak, ale jak se na konci práce ukazuje, zdaleka nebyly všechny plně ověřeny. Samotná jejich formulace už ukazuje na to, že autor usiluje o kritické postižení tématu a nikoli hagiografické. První část práce se týká Klausova vztahu k socialismu a komunismu a zde se zcela právem soustřeďuje hlavně na problematiku restitucí, protože na nich je možné konkrétně a doložitelně ukázat na hlavní parametry tohoto vztahu. V oblasti restitucí Klausova teorie celkem věrně kopírovala politickou praxi jeho vlád, zejména se jednalo o odmítání restitučních nároků právnických osob. Autor uvádí, že se dá se předpokládat, že kdyby bylo na samotném Klausovi, byl by okruh restitucí užší, než ve skutečnosti byl (zejména pokud jde o církevní restituce). Díky zásahu Ústavnímu soudu byly do restitucí zahrnuty i zahraniční osoby. Druhým velkým okruhem témat jsou nepolitická politika, stranictví a občanská společnost. Následují zájmové skupiny. Důležitou kapitolou je Právo, morálka, duchovní hodnoty, protože pojednává o postojích, které se objevují v pozadí veškerých politických i jiných činů každého jedince. Kapitoly postojů k právu, morálce a duchovním hodnotám v teorii proto nemají vyčleněnou samostatnou odpovídající subkapitolu o těchto postojích v praxi. Následují kapitoly o volbách a ústavně-právním systému. Významnou kapitolou je také o euroskepticismu a eurorealismu, o postojích V.Klause k EU. V závěru pak autor podrobně vysvětluje, zda či do jaké míry byly jeho úvodní

hypotézy ověřeny. Z těch, které se podařilo plně prokázat, je podceňování hodnot a morálky v řadě konkrétních případů. Práce má řadu kladů a některé slabiny. Mezi ně patří značný rozsah, způsobený hlavně v závěru nakupením řady vedlejších témat, které mají sice svou vypovídací hodnotu, ale k sevřenosti a ucelenosti práce nepřispívají. Další slabinou práce je to, že se nepodařilo vystihnout – a možná právě pro velký záběr práce – spojující, jednotící motivy Klausova myšlení a jednání. Bylo by to sice velmi obtížné, protože je možné, že takovéto motivy ani neexistují vzhledem k tomu, že Klaus je politikem, který jedná především v zájmu svého volebního úspěchu na domácí scéně, ale na druhou stranu by to přispělo k celostnímu přístupu. Přes tyto a možné další připomínky považuji Adamcovu práci za velmi zdařilou, plně způsobilou obhajoby. Doporučuji její hodnocení mezi výborně a velmi dobře.

Doc.dr.Rudolf Kučera

19.6.2007